

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Լամարքիման Գրասան
100 նոր հատորներ տողաճ լլլողը կը
հաղորդէ Տիկ. Լ. Մ. Էմբեր, Քրեան,
Արեւիկայի Հայկ. քոմիթէին նախա-
գահը, Մամուլի Դիւանին:

Սուր. կառավարութեան
նախորդը

Սուրիական կառավարութիւնը մե-
շե առ Օգոստոսի վերջը բրած 794,
660 ոսկի ծախսի փոխարէն 843,636
ոսկի ֆուտայթ ունեցած է, այսինքն
51976 ոսկի աւելին:

Լաբաֆիոյ նախահանգիսին
ընդարձակման եւ յիմնութեան համար
100000 Օսմ. ոսկիի պէտքը քննել յանձ-
նախուժել կողմէ տեղեկագրուած է:
Վարչ. յատկացուելու որոշում տրուած
է:

Երկրագործ. ցուցանանքներ
վարձարուողներ

Ամսոյ 13ին քաղաքում Հայկ. երկ-
րագործական հանգչակն հետեւեալները
առաջին աստիճանի վարձարուող վար-
ձարուած են: Այնքանաբար ինչ ախար
ճամբան կտրուեան եւ Պէլական ախար
կարպանի Գոյալանեան զոգնի համար-
իակ Գրքը լիանէն ախար Բիւզնիզ
ձեպրանեան օւշեռի համար վարձարուե-
լու մէջադրուած ախար վարձարուած է:
Սուրիոյ համար նոր գիծարներ
Ամսոյ 13ին ճնշող. զորքանակի
Ա. զուարթակի զինուորները Պէլքուր
հասած են, որոնց կեդրոնը Հայկ. պի-
տի լլլայ: Կ'ըսուի թէ ուրիշ զինուորներ
այլ պիտի գան Սուրիա:

Ճեպել Տրուգի յառաջացումը

Ճեպել Տրուգը Ֆրանսական հովա-
նաւորութեան ի վեր ընծայելէ յետո՛ւ
զի՛նք է: Ասով կառքի ճառագայ երեք
չկար: Իսկ հիմա Էլքարան—Մէլքարան
Սուրիոյ ճառագայ շինուած է, ուրիշ մը
վատի Լիվի վրոյ Դամասկոսը Շա-
պաի և Սուրիոյ կը կապէ: Ուրիշ մը,
Տէրաւա—Պոթլա—Սալթաւա, և ուրիշ
մ'ալ հար. սահմանէ՛ր իմքանեմն պի-
տի մ'աջնէ Սալթաւան ու Քաթիկ
Սուրիոյ: Իսկ Բաշլիկ—Սալթա—Սու-
րիա ճառագայ կ'անցնի 1000 լիւթը
բարձր թէլ կ'ենի քովէն որ ամբողջ
ձեպել Տրուգի շուրջուրէն քանակն ա-
ւազանն է:

Ասոց համար կ'աշխատային քը
քանա. զինուորներէն զատ նաև թիա-
պարներէ:

Սուրիոյ մէջ շինուած է կառու-
վարան, որովհետեւ, սպայա-
կազմի քանակութեան, ենթաստիւններու
առում, մեծ զարկ տրուած, բազմաթիւ մը, եւ
հոս ու հոն ալ զանազան զարգացում:
Վերջերս ձեպել Տրուգի կառավա-
րի գնդ. Քիլիմանի կառնեցաւ Սուրիա-
յի քովից ազդի մը ինչի՛ն տուաւ
մասնաւորաբար պէտեղիներու համար,
որ ջրի երեսին միշտ վեճ ունէին Սու-
րիոյ ընտանիքներուն հետ: Շապաի
մէջ պատեղներէն մինչև Սէրյա շխալ
ճամբայ կ'աշ կ'երկու. կողմը կանոնաւոր
չէնքերով ու խառնութիւնով: Սուրիոյ
մէջ վրայ շինուած է 1000 բարձրաբար
մէլքերնոց քարաբար մը որ ընտրի ջուր
կը հայթայթէ բազմաթիւ:

Ներքային կ'աւտանախորտի որոգ-
ման շահեկան նախագիծ մը կը խոր-
հուի աննշան արտադրողի մը կառու-
մամբ արտադրական լիւծ մը ինչի՛ն այդ
նպատակին համար:

Շուտով կը հիմնուի որոշանոց մ'ալ
ապաստարութիւնն առնեն երկուսեանք
ինչպիսիքս որքանուին համար:
Քառուղիներուն վրայ ուղեղից ցին
ցեղ գրուած են մեքանիկական գիւ-
րութեան համար: Այս առեակեան
Լիթանան աւելի վար կը մնայ:
ԳԱՂԻ Յ. Խ.

Ա. Զ. Դ.

Զ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԵԱՆ
տեղական մասնաճիւղը վրանա-
ջապարի մեր ազգայնիցներուն հա-
մար կը սարքէ ՀՐԱՊԱՐԱԿՈՒՆ
ՀԱՆԴԵՍ ՍԸ յառաջիկայ Ուրբաթ
երեկոյեան, ժամը 8ին ՈՐԲԵՐՈՒ
ԼԻՎԱՍԻ ՇԵՆԲԵՆ ՍԵՂ. նախագի-
տի խմբակին Գիւր. Արտադր. Վրդ.
Սիւրմէեանի: Պիտի բանախօսէ
Վ. Բ. Զ. ԽԱՆԴԱՄԻՈՒՆ
տեղի պիտի ունենան երգչուհի,
ու ՍՈՒԿԱՆ ԼԱՊՏԵՆ ՈՎ. ՊԻՏԻ ՏՈՒՆ
ՅԱՊՐՈՒՆՆ ՊԱՏԵՐՆԵՐ
Մուտքը առի եւ ազատ
բողոքականութեան հրապարակում պի
տի չըրկուի ոչ մէկին:

ԱՅԳ. ՏԵՂԵԿՈՒՆ

Սնցիւղ Ուրբաթ Վեհափառ կաթո-
ղիկոսը եւ Գիւր. Բարդիւն Եղազ. Կիւ-
լեաներուն զարգացած ժամանակին Բարի
զալուստ:

Ամուսնութիւն

Հանգիստ կ'իմանանք թէ Սեպտ.
21ին տեղի ունեցաւ քաղաքի հանրա-
ժամութիւնի Վերջի Տար. ազգ. Ս. Ար-
թուրեանի ամուսնութիւնը Օր. Տառնի
հետ, իր բնակարանը, սահմանափակ
չըլնանով մը միջեւ. պատկը կատար-
ուած է վեր. Քննարկի շնորհով ներ-
կայութեամբ վեր. ք. Ա. Շիրազեանի,
Կ. Յարութիւնեանի, եւ հիւանդանոցի
պատանդութեան: Առկէ առաջ ոչ—հայ
թերթի մը տուած անգիտութիւնները
անհիմն են:

Կ'իմանանք նաեւ թէ Սեպտ.
Տին Պէլքուրի մէջ կատարուած է պը-
սակը Օր. Կայրուրէի Աքնանի
ընդ տարի կարպանա եղիւնեանի Օր.
Այնտեղ զուտարէ ձեպելի ծանօթ ազ-
գայնիներուն տար Զրաշ Այնեանի, իսկ
տարի Այնեան, Նոյնպէս Արաքիւրի,
Նարեկի Սիւրապ Սիւրապ 1911ին ա-
ւարտելէ յետոյ զեղաբարձութեան հե-
տաւան է, եւ իր այդպիսի պատուա-
ւոր դիրք մը կը զբաղէ Հոմարի մէջ առա-
նակ մը տարիներէ ի վեր:

Մեր բարեմեղութիւնները նո-
րապատկերուին:

Ներքին

Հայ Օրիորդաց Միութեան պատա-
պարանք որ 1911 թ. 9ին հիմնուած
է, հակառակ 115 թիւ «Ներքին»
մէկ ուրիշ, հաշտեցարարի չէ Էն-
թուրուած: Բարեբորձականք որ 1921ի
վերջերէն ի վեր զբաղած է կոմունիստ-
իկ նպատակը զարգացուցած է Արտա-
16ին օգնելով իսկ ապաստանարանի մի-
այն փոքրիկները յանձնուած են Բա-
ղարականի Սիւրիոյ մօտ օրին կը
հրատարակէ իր աստեանայ զորու-
նեութեան տեղեկագիրը:

ԴՆՍԵՍԿԱՆՔՆԵՐ ԿԵՆՆԻՔ

(Սեպ. Թղթակցութիւն)

Տ. Սեպտ. 1928. — Ճիշդ ամիս մը
առաջ, Ս. Օգոստոս 1928ին զուար-
ուեցաւ Արեւիկայի Հայրենակ. Միու-
թիւնը: Վարդը 75 անդամներէն 63ը
ներկայ էին. հին վարչութիւնը իր չըր-
ջանք լրացուցած ըլլալով, շորէն ընա-
րութեան ձեռնարկեցաւ ու եղաւ որ
հին վարչութեան Ասեանակը 29 քը-
շեւոյ հաշիւ կըցաւ ծառն վարչու-
թեան կողմէ կազմին մէջ: Նորնախոր
վարչութեան ըրած մի բանի ջրակը-
նեանի չպատասխանեց: Կ'իմք ու գ-
ուեցաւ, յարգելի ազգթոր չառաւ,
ու մինչեւ այսօր ալ, ըստ առած սե-
ղիւթի իմանալ չէ յանձնած առարկիւղ
որ իրեն ըողորդ կան որ չառաւ. — աղ-
ւոր տրամաբանութիւն:

Կա, Եղթթօր, այս չիտելիք, կը
հասնա՞նք: Սենք փափակեալս կը
զանուինք տակաւին՝ ձեզի չընելու հա-
մար այն ինչ որ պէտք է լիւծ. կ'ե-
րեւի ձեր երեսի կաշին քշի՞նք մը կա-
կողցիներ: Համար Այսօրեակ հանրա-
յին քորներու մէջ մարդ պէտք է նախ
ինչպիսիքը յարգէ:

Թղթակցի

Պէլքուրի Բ. Բ. Ը.

Վեր. Հ. Հ. Իրիզի մէկ կ'ըլն
կը հասնանք թէ ընկերակցութեան
1200 անդամի նուագագոյն պիտե՛ն
800ը վճարել յանձն առած են տասը
բարակներուն, որով ձեզի հայերուն
մը մնայ զոյգանք մնացած 400ը, Դոր-
ձուելութեան աւելի օգտակար պայ-
մաններ կը մտղմենք: Կ'արեւ այս կո-
չը նկատի առնել արտադրի եւ հնչուն
կերպով:

ԴՆՐԱՅԵՆԵՐՈՒՆ

Հայկ. նահանգի Տեղեկատու
Դիւանին կը հաղորդուի թէ նուագու-
ղով պիտի ապագործի 250 ձեռք հա-
ղուս, 60 վերաբիւս և 250 զոյգ
անապառ (միջերկր) բուրսի ալ խա-
թի աստիճան:
Դիւանի նահանգի Դիւանը (անդա-
ղող ու կնքուած պահապաններով, հոկտ.
11, 12, ժամը 9ին)
Պայմանաւորութիւն կ'աւելի է նախ
Սեպտ. 25 — Հոկտ. 10, ժամը 11—
12, Գրեպատու Տէֆթի զբառնակար
[Տեղեկատու Դիւան]:

ԱՐԱՐԱՏԻ ՏԵՐԵԿՈՒՆ

Սեպտ. 3ին Կիրակի կ'առաջ
տեղի կ'ունեցաւ ՀԱՐԱՐԱՏ մարմնավար-
չականին ցերեկային Միջնա փաթէի
մէջ: Սրահ եւ օթեակները լեցան իսկու-
նապատեան մը հրապուհեան արտա-
սանութիւններ, ինքնաուէր Պ. Նալ-
պանեանի ջութակին ընկերակցու-
թեամբ մենեքաներ, նուագներ, տղոց
կողմէ շուէտ, եւ զերմ, մարզանք-
ներ ու ընթերցի, նաեւ գտնեմարտ եւ
կոփաւարտ. իսկ աղջկանց կողմէ շը-
ուէտական մարզանք մարզիչ Օր. Միւ-
րազ վարչ Շիրազեանի նուագով: Այս վեր-
ջինը շատ յաջող էր, իսկ տղոց բուր-
գիւր ընտրի: Միւս խմբական մար-
զանքները կատարեալ ըլլալէ հետո՛ւ կ'ը-
նեն, անշուշտ այլ է թեմ եւ այլ է մարզա-
րան, այսու հանգերմ կարգի էր լա-
ւագործը ընել: Վերջ մարզանքի պա-
հուն մի քանի պատանիներ կը նեղ-
ուէին ու աւելորդ անկանոն շարժու-
նքի ինքնին աշխարհ մէջ թափա-
կեալ մարզանքին չտեղիւ համար: Ան-
հրապուհեա էր որ անոնք կամ հրաժար-
ին թեմ ինքնին, եւ կամ կարճ մաղի-
քով գոյնէ, ինչ որ իրենց առող-
ջութեան ալ պիտի նպաստէր: Խմբա-
կին մարզանքի միւս թիւիներն ալ
գիւրաւ յաջողութեամբ, պայմանաւ որ
Արարատն աւելուրին մէջ յարձ մարմ-
նակերպութիւն եւ կարգ կանոնի ոգին
արած ըլլալ, ու ոչ ինչ ցեղամոլութե-
թեան որ իսկու յանձնի նիւթայնեղ
փորձութիւն մէջ: Դերասանուորի Օր.
Կոտանեանի երկու մէկերը զեղեղիկ
անակնկալ մէջ: Ամբողջ ցերեկային
ընթացքին ժողովուրդը յանախակի ծա-
փով յայտնեց իր գոհունակութիւնը,
որը ալ աւելի պիտի բարձր երթէ նա-
խապառ ժամանակէն ամբողջ ժամ
ու ոչ չընել ցերեկային: Շնորհաւո-
րելի է պ. մարզիչը եւ ջութակն ու ար-
գիւնքին համար:

ՀԱՏԱՍՏԻՆ

Ապակիի նախարարութեան

Ժողովրդական Տնտես. Խորհուրդի
հրաւերով Երեսնա ժամանակ է կայ-
քարանդակ պետական գիտական փոր-
ձնական հետաքննիչ վերաբերու: Դիւթ.
Շուէրով եւ նորի հետաքննիչի ճարտա-
րապետ Կիրայրաբեկով:

Անոնք միջնեմ են Սեպտ. Սուրիոյ
Ֆուտաւա Պիտի այցելին: Նաեւ Արեւիկայի
չըրքան է Արեւիկայի անոնք: Երեսնա ժա-
նաւոր ուշադրութիւն պիտի դարձնեն
Արեւիկայի տուֆի եւ ակաբիւնի վրայ,
որոնք կարելի է ապակի եւ անթերի
պայմաններէն Հեռագրութեան յե-
տոյ՝ պէ՛տքէն, առաջի եւ ակաբիւնի
նմայններ պիտի տանին հետեւին,
կայքարանդակու: Հետաքննիչ մէջ ա-
պակեղորութեան աւելի մանրամասն
փորձը կատարելու համար՝ կ'առաջը-
նարանային չեղանկիւղ:

Երկու տարի առաջ Ժողովրդական
անկազգեթեան խորհուրդը առաջարկ-
էր ճարտարապետ Սիւրեանի նախաձե-
ռութեամբ, Արեւիկայի մայրաքաղաքի
եւ անթերի պատրաստելու ինչպիսիք: Այդ
առթիւներմանից չարք որ լայնութեան
արեւորան մէջ, մասնաւորաբար Քարա-
բուշի բարձրագոյն թեքիթական զոյ-
քողի լայնութեան տանին մէջ կատարուած
փորձերէ գոհացուցիչ արդիւնքներ ըս-
տացում է ինչ:

ԵՐԱՍԻ ԱՆՍԱՍԻՏԵՐՈՒՆ

Հոկտ. 13ին Թարգմանչաց տանին
առթիւ «Ներքին» զլլաւորապէս չըրա-
կան բողոքագիր թիւն պիտի ունենայ:
Դրու թիւները հասցնել Հոկտ. 9-էն
առաջ:

ՍԱԿԱՐԱՆ ՀԱԼԷՊԻ

25 ՍԵՊՏ. 1928

Լիւր Օսմ. 100էն	
Սաւրիական Թղթագրամ	18,19
Ներպատական «	115
«	2էք
Թրքական Թղթագրամ	832
«	Պանք Օթման
Մէճիտ	26,3/4
2էք միջերկին	293,3/4
«	112,75
«	23,10
Դրեւիթմաթի 886 տարի	28
«	903 «
«	911 «
«	16 1/2

ԲԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Թուրքիա դառնալ ուղող Հայեր

Ներպային խումբ մը հայեր Փարզիկ Թուրք զեպանէն խնդրած են որ
Լոզանի դաշինքին կնքումէն առաջ օնէ անցադրով Թուրքիայէն դուրս կ'ըլլող հա-
յեր վերագտնուէր արտօնութեան: Ընթիւ փայայի պատյոն վերագործէն վերջ խնդրը
նպատի պիտի առնուի:

Հայաստանի համար

Ժընեւ. 17 [Բ]. — Ներպէկիւրի մեծ մարզաւոր Հանէն Սղաւադրի
4-ը մը ուղղեց 800,000 ոսկի խնդրելով հայ զաղթականներուն եւ Սրեւանի չա-
հանքապետութեան օգնելու համար: Գերմանական պատուիրակ մը Շիւրիկ
Գերմանիոյ ազգայնութիւնը խոստացաւ:

Մերիկին վնասները

Յիւնա. զաղթային նախարարը նախնական օգնութիւններ կը դիմէ
Կուսարուի ու 600 մեռեալ կայ. անիկ օգնութեան կը ուղղուած է բոլոր Քը-
րանապի երեսն. Դաշինքը որոշեց օգնութեան խումբ մը ուղարկելու: Խորհրդարան-
նէն 100 միլիոն ֆրանքի յատկացում մը պիտի խնդրուի:

Նիւ Եորք կը վախճայ թէ մեռեալները 2000ը կ'անցնեն, չհաշուելով մա-
նր կողմները: Մուրաթի մէջ շնաները 20 միլիոն թերթիկ կը հաշուուին: Վերջ-
բիթի մէջ ալ անուազն 700,000 անտուն:

Չիմարափոխ մը Ժընեւի մէջ

Յանձնաժողովը ենթադրեցաւ ժողովին յանձնեց Փոյ Պեյքուրի եւ կոմս
Պերետորֆի նախ քանակները հայտնեցին ժողովին ներկայացուել, ենթադրեց-
նախաւոր մը միաձայնութեան լրացի Գերման պատուիրակը՝ հասնելու Փ. Պեյ-
քուրի քանակներէն, նշանակելով կարգ մը պետութեան համաձայնութեան զեպն
մը գտնելու ճիգերը, եւ յանձնարարի նախագահին հրահանգելով քանակի չա-
հաղորդուող աւերակներէն հետ, շուտով ժողովի կանչելու: Կամ որ յանձնարու-
քը՝ Սուրիայի ու Սուրիոյ եւ Լիւստանի պատուիրակները խնդրեցին երաշ-
խիքներ փոք ազգաց պաշտպանման համար ընդգիծ հօտ պետութեան կ'արեւ
յանկարական յարձակմանց:

Միջազգ. Արդարութեան Աւետարան

օրէնքին վերաբերութեան մասին ֆրանս. առաջարկները միաձայնութեամբ ըն-
դունեցան ժողովին:

Հիւսուածեղէնի 4000 բաճուորներ գործադրու

Երբ Հիւս. Ֆրանսիոյ մէջ Արմատիկի շորանք ընդէ, գործադրուէ կը վախճուի:
Եւսեմալ որոշուեցաւ Հոմարի մէջ:

Քանակական տեսչութիւն

1928ի առաջին 8 ամիսներուն ներքուստ հազմ է 32 միլիոն թան 34 ու
կէս միլիոն արծէկով, [հերոսան նորի շրջանէն 1 ու կէս միլիոն թան 0 245 մի-
լիոն ֆր. պակաս], եւ արտաւան 27,300,000 թան, 33,300,000 արծէկով,
[2,627,000 թան աւելի, բայց 2,218,000 ֆր. պակաս]:

Տնտեսական խնդիրներ [Ժընեւ]

Ժողովին մէջ Լուչիոյ յայտնեց թէ զանազան գրամներն ու չափեր անոն-
իւրեան կը զոհուարանեն Ազգաց Դաշնակցութեան գործունէութիւնը անտեսակէն
մարդին մէջ, թէ՛ բազում վաճառային դաշնակցներու կնքումին ստատորդ նոր
մարմին մը պէտք է, թէ՛ ասոր միջոցաւ ալ անտեսակներու եւ մանաւանդ չափ-
եր ու անուրի արտադրութեան ու բախուրը զոհաբանելու համար Ազգաց Դաշ-
նակցութեան կատարելիք քանակները աւելի զիւրեղանելի պիտ ըլլայ, իսկ ա-
ռանց ասոր ալ Ազգաց Դաշնակցութիւնը ձեռնարկած պէտք է Լուչիոյ անտես-
կան մարդին մէջ:

Քեյսիլ բողոք

Ժընեւի անդ. առաջարկին ղեմ որ կ'ուղեր զաղանի գիւսան զալու թաւի գոյա-
նի ժողով մը զուարեւ շահագործուող պետութեանց միջեւ:

Բուլիին մեծեց անկիւնեւան նաւային զալմեր
եւ անոնց յայտնեց թէ Արեւիկայ պիտի շարունակէ նաւակառուութիւնը, ասանց պակ-
սեցնելու ասարդութեան, մինչեւ 1931ին Ուսանիկները զուարեւելիք պետու-
թեանց ժողովը:

Կարն լուրեր

Ազգերու խորհուրդի նոր անգամ ընտրեցան Ապալիս, Պարսկաստան
եւ Վենեցիա [Գործողից, Չիւնու եւ Հոյանուրի անդ]:

— Ծրանքօ յոյն առեւտրական դաշինքը երկարաձգուեցաւ:

— Ծրանքս իր ցորենի նուագ հոնեքը պիտի կնքայ լրացել Հիւս Արեւի-
կի ռաւառ ցորենով:

Քեյսիլի ուլախն ԵՐԱՅ

Ուսանիկները Արտաքին գործերու նախարարութիւնը կը ծանուցանէ թէ
ցարդ 51 ազգեր իրենց հաւանութիւնը յայտնած են Քեյսիլի Ուսանիկ ամենէն
վերջին յարողը Մէքիսիկոյ ըլլալով, կը մնան զիս տասներեք պետութիւններ, Ե-
րեսն իրենց պատասխանը հաղորդած չեն:

— Լուսնային աշխատանքականներուն զործադիր մարմինը որոշեց բողո-
քել Լորտ Կենցաղի ղեմ, որ պաշտպանած է Մ. Պիտի ժընեւի մէջ

